

DU DANSKE LAND – OG VAND

LANGELAND ROSENGRENNEN I HAVET

Tekst og tilrettelæggelse: Frank Flemming Pedersen, FFP Kommunikation

Danske Tursejlere siger tak for lån af foto til
Frank Flemming Pedersen, VisitFyn, Jonas Lergarth, Colourbox og Flickr

Langeland er en ø beliggende mellem Fyn, Tåsinge og Ærø mod vest og Lolland mod øst i Langelandsbæltet eller den sydlige del af Storbælt. Så skulle det være på plads. Men der er så meget mere, der er værd at vide om denne lange, smukke ø. Allesteds nærværende H. C. Andersen skriver, at en anden nationaldigter, Adam Oehlenschläger, kalder Langeland en Rosengreen, kastet i Vandet. På Langeland har man længe kaldt øen for rosen grenen i havet, hvilket også afspejles i Langeland Kommunes våben, hvor rosen grenen på havblå baggrund toner frem.

Øen er 52 km lang men blot 11 km på det

bredeste sted, og den bebos af knap 14.000 personer. I sommerhalvåret er Langeland pænt besøgt af turister, hvilket også ses i lystbådehavnene på øen.

Langeland er specielt kendt for sine "hatbakker" og er det sted i verden, hvor der er flest stendysser pr. kvadratkilometer. Hatbakkerne er vidnesbyrd om istiden, og de fortæller, hvor isen har bevæget sig. De hatteformede, kuplede bakker består af lag af grus, sand og moræneler, og de forekommer mange steder på Langeland, hvor der findes mere end 1.000 af dem.

Men attraktionerne ligger tæt, og da afstandene ikke er alt for store er cykler og

offentlige busser særdeles velegnede, når vi som gæster skal tage øen nærmere i øjesyn. På denne tur tager vi udgangspunkt i de oplevelser, der ligger i nåafstand fra de seks havne, som anløbes af lystsejlere hen over sommeren. Mange af attraktionerne kan besøges fra flere havne, men så er der mulighed for at indpasse det i det program for opholdet, der passer bedst.

Som altid når vi er på tur, så følger vi alle sikkerhedsforskrifter. Vi er som altid udstyret med sund fornuft, opdaterede søkort og instrumenter, så vi er rustet til sejladsen og til turen rundt på Rosengrenen i havet. ■

LANGELAND ROSENGRENEN I HAVET

1

2

3

4

5

På den lange ø er der ikke mindre end seks lystbådehavne, du kan vælge mellem. Alle har deres særpræg, deres egen charme og byder på forskellige muligheder for at besøge de lokale attraktioner. Hvis ikke du vil sejle til alle havnene, så får du her nogle forslag til, hvilke oplevelser du har nem adgang til fra de seks havne. Selvfølgelig kan mange af seværdighederne besøges fra flere af havnene, så betragt kun ideerne, som det de er: inspiration.

RUDKØBING

På vestsiden af Langeland ligger øens største by og den hyggelige gamle Rudkøbing Havn, hvor der er let adgang til købstadens forretninger og spisesteder. Særligt charmerende er kvarteret omkring det brostensbelagte Gåsetorvet, hvor statuen af det berømte bysbarn H. C. Ørsted, er opført.

Opdageren af elektromagnetismen voksede op på Gåsetorvet, som søn af apotekereren i byen. Han rejste som 17-årig til København for at studere, og i 1820 opdagede han elektromagnetismen. I Østergade har H. C. Ørstedsselskabet en fin lille udstilling, der fortæller om H.C. Ørsteds liv, familie og opdagelser. Det er også muligt at udføre forskellige eksperimenter med elektromagnetisme, hvilket både voksne og børn finder sjovt.

MUSEER

Ikke langt fra H. C. Ørsteds elektromagnetisme kan vi få et indblik i Langelands spændende fortid. På Langelands Museet er der udstillet fund og genstande fra oldtiden op til nyere tid. Og der er meget at se på. Kulturarvsstyrelsen har registreret over 250 fredede fortidsminder på Langeland, men ikke alle er tilgængelige. Men på Langelands Museum kan man se mange udgravningsfund i museets arkæologiske

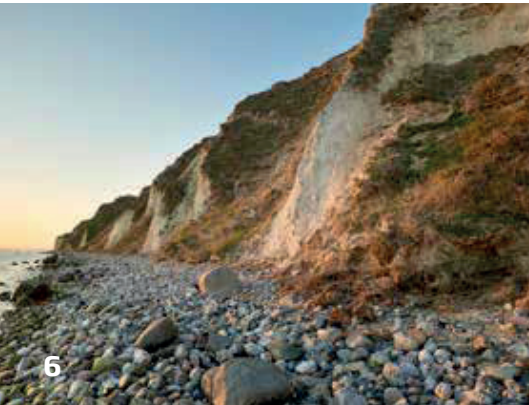
udstilling. Studer f.eks. en træ, bagbundet og halshugget inden han blev gravlagt sammen med sin herre. En af verdens første dokumenterede tandboringer, udført for 3.000 år siden med et drillbor med flintspids.

KUNST I CENTRUM

Centralt i Rudkøbing finder vi også kunstnerkvarteret, hvor gallerier og kunsthåndværkere udfolder og udstiller deres kreationer. Her er altid noget spændende i gang og mulighed for at gøre et fund og et unikt køb. Og ganske givet løber der en kunstnerisk kilde gennem Rudkøbing. I 1972 blev flere lokationer i byen – her under bl.a. Nørregade og Rudkøbing Kirke - brugt som kulisse i filmatiseringen af Gustav Wiedes roman "Livsens Ondskab".

RISTINGE HAVN

Syd for Rudkøbing finder vi Ristinge

6

7

8

9

10

11

12

Havn, som med sine 30 pladser er Lange-lands mindste havn. Her er det naturen, der er i fokus, men den er der også nok af. I den lille havn holder bundgarns- og rusefiskere til og bidrager til en autentisk stemning, og i sæsonen vil der være mulighed for at få en frisk fisk med hjem i kabyssen. Syd for havnen ligger den imponerende og smukke Ristinge Klint, og ikke langt derfra finder du en af Danmarks bedste sandstrande med klitter og marehalm.

NATUR OG FUGLELIV

Lidt sydligere i retning mod Bagenkop ved Tryggelev Nor findes engområder, hvor fugleinteresserede kan få en på oplevelsen, når troldænder, lappedykkere, pibeænder, krikænder, fiskehejrer, edderfugle, rødryggede tornskader, rørdrum, tårnfalke, musvåger, havørne og røde glenter gør deres entre. I Tryggelev Nor finder du et flydende observations-skjul, hvor du pga. envejsglas, kan komme helt tæt på fuglene og livet i noret.

KONG HUMBLE

Øst for Ristinge Havn ligger landsbyen Humble, hvor en af øens mange berømte langdysser er placeret. Kong Humbles Grav finder du på en privat mark nord for den højt beliggende Humble Kirke. En smal sti starter ved en gård nogle hundrede meter nordøst for Humble Kirke og fører til langdyssen, der er 55 meter lang og 9 meter bred, hvilket gør den til øens største. Kong Humble selv var formentlig både en historisk skikkelse og en sagnfigur, og i bunden af gravkammeret fandt arkæologer knoglerester fra mennesker, der menes at have ligget i graven i 4.000 år.

BAGENKOP HAVN

Vi befinder os i Bagenkop Havn, som er den sydligst beliggende havn på Lange-land. Her ved porten til Østersøen, hvor udsigtstårnet og de røde bygninger ved indsejlingen, står som et fint pejlemærke. Bagenkops ældste bydel har en vis charme over sig, og på grund af de små skæve huse og idylliske haver finder nogen, at

atmosfæren kan sammenlignes lidt med den, der er i Gl. Skagen.

FISKERIETS HUS

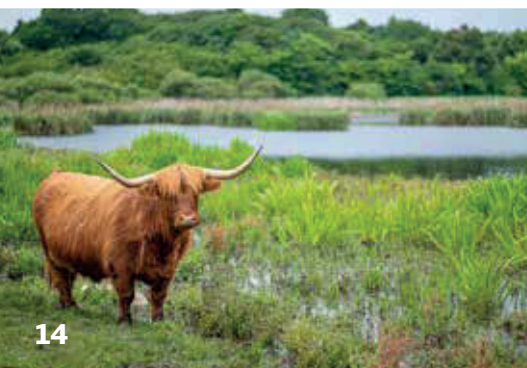
Bagenkop Havn er den største fiskerihavn i Syddanmark, og det kan du få syn for sagn for i Fiskeriets Hus, som er en udstilling, der fortæller et stykke lokal historie. Sæt blot rigelig tid af til at betragte alle de udstillede genstande og få de gode historier med. Tre modeller af gamle fiskerhuse, i fuld størrelse, fortæller historien om, hvordan fiskernes vilkår og værktøj har ændret sig hen over 100 år. I udstillingen står mange flotte modelskibe, hvoraf en del af bygget af en lokal fisker. På væggene hænger et utal af forskellige navneskilte fra de mange fiskerbåde, som lokale ildsjæle har samlet gennem årene. Fiskeriets Hus har også fået installeret sin skibssimulator, hvor man nu kan støvne ud i Østersøen fra havnen i Bagenkop.

UDSIGT OG VILDE HESTE

Bagenkops omgivelser er præget af klinter,

13

14

15

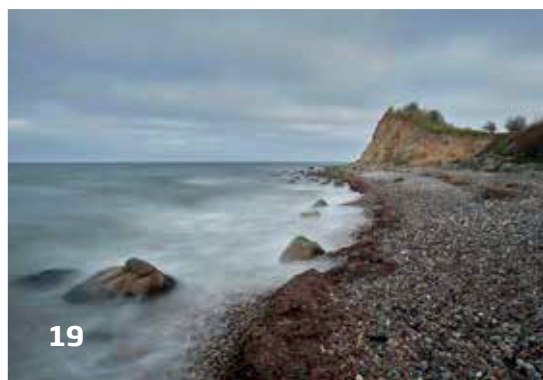
16

17

18

19

skove, moser, nor og et stort fuglereservat, Gulstav Mose, med et utal af interessante fugle. Reservatet passerer man på vejen til Kelds Nor Fyr, hvor man fra det 39 meter høje fyrtårn har en enestående udsigt over Langeland og Ærø – ja endda til Kiel i Tyskland, hvis vejret er gunstigt.

Er du på udflugt sydover, så tag et smut forbi den flotte Dovns Klint og de vilde heste. De vilde heste lever med mindst mulig indblanding fra mennesker. De er dog altid under opsyn, og i strenge vintre bliver der lagt stråfoder ud til dem. Ponyerne kom hertil fra Tærø ved Møn i 2006, og deres opgave er at afgræsse områderne for at fremme artsrigdommen af planter og dyr. De fine dyr lever i en flok på ca. 60 voksne dyr og med førerhingst og førerhoppe. Med mellemrum udskiftes førerhingsten for at undgå indavl.

LANGELANDSFORTET

En busturstid fra Bagenkop finder du Langelandsfortet, der blev opført i starten af

1950'erne, så man kunne holde et vågent øje med Warzsawa-pagten fly- og flåde aktiviteter i den vestlige del af Østersøen. Fortet var udstyret og udrustet med fire 150 mm kanoner, luftværnsstillinger og underjordiske bunkers.

Fortet blev nedlagt i 1993, og omdannet til museum, som fortæller historien om den kolde krig og de trusler verden dengang stod overfor. Der er desuden en række klenodier udstillet, som tydeligt viser, at man havde en kommende krig i tankerne. Museet fascinerer, og netop de mange spændende krigsgenstande har en stor appeal til børn og voksne. Mange flokkes om ubåden "Springeren" og minestrygeren "Askø" og museets to fly: et polsk MIG 23 og et dansk Draken. De store 150 mm kanoner og de trange mandskabsrum er tilløbsstykke.

SPODSBJERG TURISTBÅDEHAVN

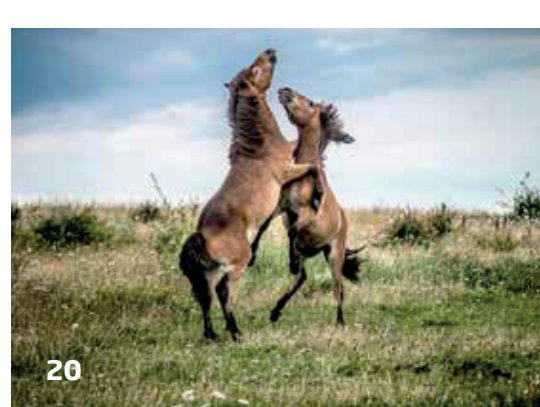
Midt på Langelands østkyst ligger Spodsbjerg Turistbådehavn som den eneste øst-

vendte havn på Langeland. Fiskebutikken på fiskerihavnen har eget røgeri, og forsyner dig gerne med en lækker fiskeret, som du kan smovse dig i på terrassen eller tage med hjem til båden. Børnene vil sætte særdeles stor pris på den dejlige badestrand syd for havnen, hvor færger i pendulfart sejler folk og fæ til og fra til Lolland.

TRÆK EN GAMMEL SWEATERS PÅ

Spodsbjerg er opstået som færgeløje og fiskerflække i 1400-tallet, og det med fiskeriet har ikke forladt byen. Lystfiskere drager til området i håb om at fange "havets sølv", hvorfor der også er godt besøgt i grejbutikken og hos bådudlejerne. Fra havnen i Spodsbjerg stævner kutterne med lystfiskere ud, og de erfarne skippere kender havet omkring øen og de gode fiskepladser. Det lover godt. De, der ikke har lyst til fiskeri fra båd, kan sagtens prøve lykken fra kysten. Med 140 km kystlinje og et utal af fiskearter, må Langeland være lystfiskerens hedeste drøm. Området er nemlig kendt som et af de steder i Danmark med flest fisk.

13) Bagenkop Havn, 14) Natur ved engområde, 15) De berømte "hatbakker", 16) Rudkøbing Havn, 17) Dovns Klint - landskab, 18) Idyl ved kysten, 19) Bagenkop Bjerg

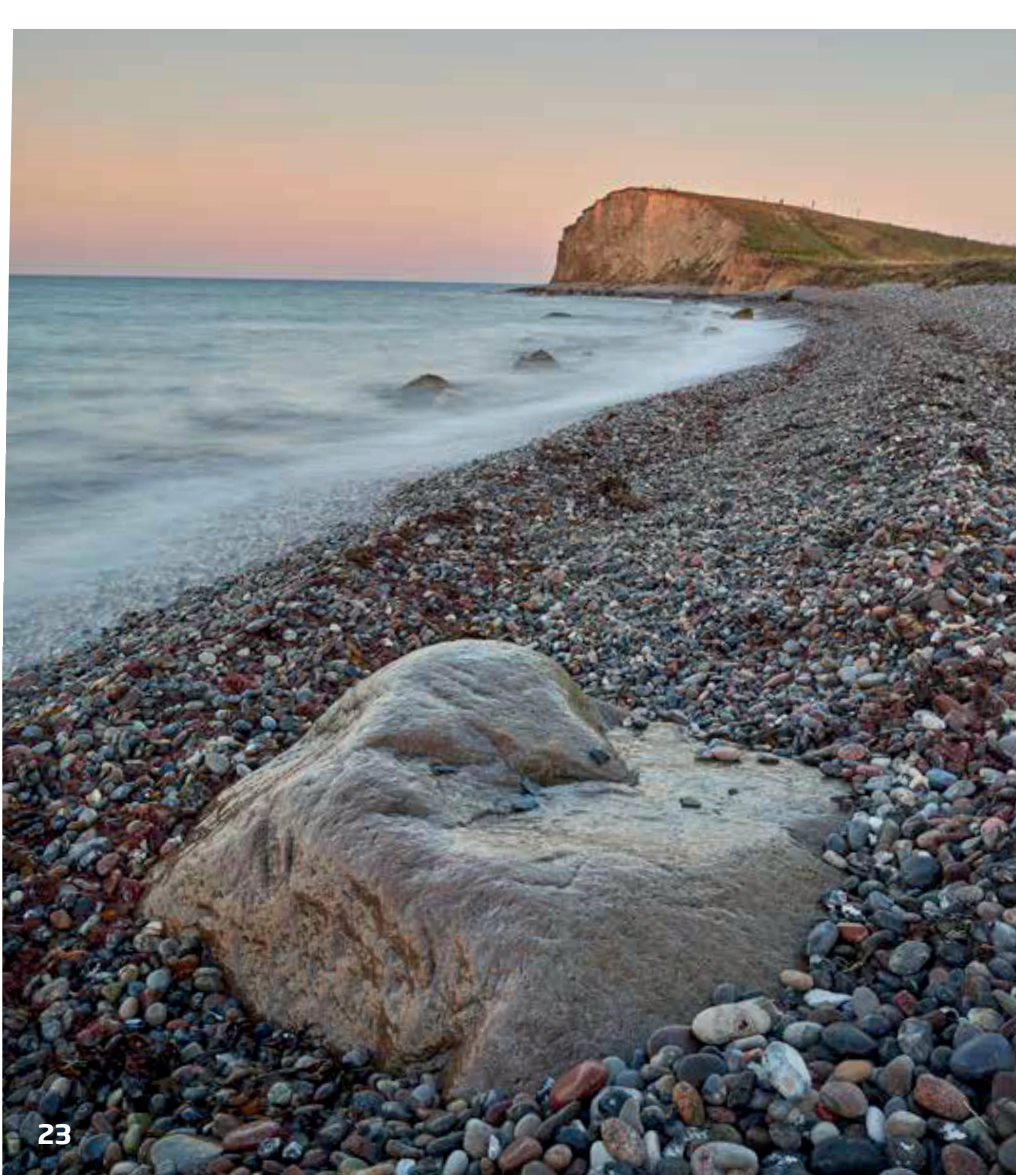
20

21

22

23

LOHALS HAVN

Lohals Havn ligger på toppen af Langeland omkring 6 km sydvest for Langelands nordspids med udsigt til den fynske østkyst mellem Thurø og Nyborg. Her går solen også ned i vest og frembyder ofte et sceneri i verdensklasse. I Lohals finder du en nyrenoveret og stemningsfuld marina med moderne sanitære forhold, hyggelige grillpladser, ishus, musik, restauranter, lækker sandstrand og maritim legeplads til letmatroser. Hundeskoven mod syd og troldeskoven mod nord er også et eldorado for to- og firbenede væsener.

Hvis en tur rundt i omegnen frister, så er der udlejning af cykler (almindelige er gratis, el-cykler koster en meget lille sum penge) på havnen. Du kan f.eks. hjule de 10 km til Tranekær Slot og de seværdigheder, der findes ved slottet (omtales senere i forbindelse med Dageløkke Havn).

DAGELØKKE HAVN

På Langelands vestside mellem Lohals og Rudkøbing finder du den lille og beskædede Dageløkke Havn, der har plads til ca. 80 både. Havnen er primært for joller og mindre sejlbåde op til 40 fod, da dybden i havnen blot er 1,5 meter. Toiletterne og baderummene er nye, men ellers er det småt med luksus i Dageløkke Havn, hvilket en igangværende opgradering kan ændre på. Der er restaurant på havnen, men ellers henvises du til byen Snøde 5 km fra havnen, hvor der er indkøbsmuligheder.

TRANEKÆR SLOT OG MEDICINHAVERNE

Der er cirka 7 kilometer til Tranekær slot, der er en af Danmarks ældste middelalderborge. Så op på cyklen og afsted for Trankær Slot skuffer ikke, hvis du ønsker en god oplevelse.

Slottet er kendt fra kilder helt tilbage til 1200-tallet, og er det ældste verdslige beboet hus i Danmark. Tranekær Slot

bebos af familien Ahlefeldt-Laurvig og er det ældste beboede hus i Danmark. Slægten Ahlefeldt-Laurvig kom til slottet i 1659 som en del af en medgift ved et bryllup mellem Margrethe Dorothea Rantzau, datter af Christian Rantzau og Frederik Ahlefeldt. Det er muligt at få en rundvisning, hvor du kan høre om Tranekær Slot og familiens mangeårige historie – rundvisningen krydres med finurlige anekdoter og tager ca. 1 time.

Turen rundt om Langeland er forbi for denne gang. Husk at de beskrevne seværdigheder kan besøges fra mange af havnene på øen. Find den lokation, der passer bedst til dine udflugter. Desværre fik vi ikke beskrevet det hele denne gang. Ej heller det meste. Måske ikke engang det væsentligste. Men så må vi jo vende tilbage. ■